NS Reizigers

Directie

Laan van Puntenburg 100
Postbus 2025
3500 HA Utrecht
Nederland
www.ns.nl

Postbus 2025, 3500 HA Utrecht
Aan de vertegenwoordigers van de
consumentenorganisaties in het LOCOV
Postbus 20906
2500 EX Den Haag

Datum 4 augustus 2015
Ons kenmerk C&S/PA/SvS-733
Onderwerp Adviesaanvraag Tarief 2016

Geachte vertegenwoordigers van de consumentenorganisaties,

Hierbij vraagt NS uw advies over het voorgenomen besluit om de tarieven per 1 januari 2016 aan te passen.

NS is voornemens de tarieven van enkele reizen, dagretours, dagkaarten en een deel van de abonnementen aan te passen. NS zet zich al jaren in voor een gematigd tariefbeleid door scherp te letten op kosten en efficiency. Daarbij zijn een verdere vereenvoudiging van het portfolio en het stimuleren van (meer) reizen in de rustigere daluren belangrijke uitgangspunten. Ook komend jaar wordt dit beleid voortgezet door de tarieven voor 2016 te corrigeren voor inflatie zoals weergegeven in de stijging van de consumentenprijsindex (CPI). Hierop wordt een verlaging toegepast, in kader van het oplossen van het Dubbel Opstaptarief. Daarnaast wordt de stijging van de gebruiksvergoeding slechts gedeeltelijk doorbelast in 2016.

Ten slotte vragen we uw advies aangaande enkele andere aanpassingen, waaronder Toeslag IC direct/ICE en een aanpassing aangaande de productvoorwaarden van Weekend Vrij en Samenreiskorting.

Componenten die leiden tot prijsverhoging

CPI

De raming van medio juni jl. van het Centraal Planbureau (CPB) geeft een verwachte inflatie voor 2016 aan van 1,4%. Omdat de concessievoorwaarden voorschrijven dat de nationale consumenten-prijsindex in de Macro Economische Verkenning (MEV) maatgevend is, maakt NS een voorbehoud op dit percentage. Als de MEV – die het CPB in september publiceert – een ander percentage dan 1,4% bevat, dan past NS de tariefstijging hierop aan.

Gebruiksvergoeding

Het kabinet Rutte I heeft besloten tot een verhoging van de gebruiksvergoeding voor infrastructuur. Een groot deel hiervan kwam in 2015 voor rekening van NS. Om de daaruit voortvloeiende verhoging van de tarieven gelijkmatig voor de klant te laten verlopen, heeft

NS deze verhoging met instemming van het ministerie van IenM over drie jaren uitgesmeerd, te beginnen in 2014. In 2014 is reeds 1% meegenomen en in 2015 0,9%. Voor 2016 gaat het om 0,4% dat is doorgeschoven vanuit 2015, zoals vermeld in ons tariefbesluit 2015. De huidige gebruiksvergoedingstarieven van Prorail[1] geven aanleiding om daarnaast in 2016 de tarieven te verhogen met 1,13%. NS wil uiteraard graag het ingezette beleid van uitsmering van deze verhoging continueren en stelt daarom voor om dit onderdeel van de prijsverhoging in 2016 te maximeren op 1% en het restant, volgens de huidige inzichten 0,53%, pas in 2017 aan de reiziger door te rekenen.

Verlaging in kader van oplossing Dubbel Opstaptarief
De spoorsector heeft gezamenlijk gewerkt aan het oplossen van het Dubbel Opstaptarief (DOT) en heeft dit vastgelegd in het DOT-convenant. Op basis van dit convenant heeft NS in 2014 een tijdelijke tariefstijging doorgevoerd. De opbrengsten hiervan worden afgedragen aan de Regionale Spoorvervoerders zodat zij gecompenseerd worden voor prijsschokken die zouden zijn ontstaan door het oplossen van het DOT. De tariefruimte bij NS en de afdrachten naar de Regionale Vervoerders wordt in drie jaar weer afgebouwd tot nul. Voor 2016 stelt NS voor, conform het convenant, de tariefsverhoging met 0,11% te beperken.

Pilot Invoering enkelvoudig in-en uitchecken op de Valleilijn
NS en Connexxion zijn voornemens om de Valleilijn tarifair op te nemen in het NS netwerk ten behoeve van de pilot single check in en out op de Valleilijn. Klanten hoeven dan niet meer in- en uit te checken per vervoerder wanneer zij reizen tussen het NS-netwerk en de Valleilijn. Op sommige NS routes zal de prijs dan fors dalen. Een voorbeeld is het traject Arnhem – Amersfoort via NS, waar de prijs zal dalen van €13,80 naar €9,50. De afstand voor de tariefberekening tussen deze twee stations loopt dan via Barneveld Centrum, of klanten nu via Barneveld Centrum of Utrecht Centraal reizen Om deze prijsverlaging te compenseren, zullen alle NS tarieven eenmalig met 0,07% worden verhoogd per 1 januari 2016. Zoals u bekend zijn per 2014 vanwege de invoering van regionale prijzen en de maatregel kortste route per vervoerder [2 april 2014], alle NS tarieven juist verlaagd met 0,166%.

Uitfaseren gezamenlijke tariefpunten
Afgelopen maand is, naar aanleiding van een melding van Rover, aan het licht gekomen dat de combinatie van het uit- en inchecken op een overstapstation waar reizigers door een tweede poortrij gaan om naar een ander perron te komen en het (daarvoor of daarna) reizen van en naar een station dat een gemeenschappelijk tariefpunt vormt met het overstapstation (waardoor dus nul tariefeenheden wordt gerekend),[2] tot een foutieve prijsberekening kan leiden. NS heeft inmiddels tijdelijke maatregelen getroffen om de betrokken reizigers achteraf automatisch te compenseren: het teveel betaalde wordt gecorrigeerd op de factuur of, na ophalen aan de automaat teruggestort op hun OV-Chipkaart. De klant hoeft zich niet eerst te melden bij de Klantenservice. NS zal dit blijven doen tot de definitieve oplossing per 1 januari 2016. NS stelt voor de gemeenschappelijk tariefpunten in Nederland per 1 januari 2016 budgetneutraal op te heffen. De tariefeenheden op het betreffende traject worden herverdeeld. Een voorbeeld is het traject Weesp - Hilversum Media Park – Hilversum: het aantal tariefeenheden op dit traject blijft gelijk maar wordt opnieuw verdeeld waardoor tussen Hilversum Media Park en Hilversum van nul naar één tariefeenheid wordt gegaan. Hilversum Media Park naar Weesp daalt dan van 15 tariefeenheden naar 14 tariefeenheden. Dit betekent voor sommige reizigers een

[1] Gezien de recente uitspraak van de ACM aangaande tarieven, zijn de daadwerkelijke tarieven van Prorail per 1-1-2016 onzeker. De genoemde bedragen reflecteren de huidige stand van zaken
[2] Reizen van en naar Hilversum Media Park, Hilversum Sportpark en Amsterdam Rai waarbij op station Hilversum of Amsterdam Zuid wordt in- en uitgecheckt.

NS11001 / 02 13

tariefsverlaging en voor sommige reizigers een tariefsverhoging. In onderstaande tabel is te zien wat deze maatregel en de prijsverhoging 2016 gezamenlijk betekent op een aantal voorbeeldtrajecten:

		2015		2016	
		Tariefeenheden	Prijs	Tariefeenheden	Prijs
Hilversum Media Park	Utrecht Centraal	18	€ 3,90	19	€ 4,20
Hilversum Media Park	Amsterdam Centraal	29	€ 5,70	28	€ 5,70
Den Haag HS	Delft	9	€ 2,40	8	€ 2,20
Den Haag HS	Leiden Centraal	15	€ 3,40	16	€ 3,60
Almere Muziekwijk	Amsterdam Rai	29	€ 5,70	27	€ 5,50
Almere Muziekwijk	Lelystad Centrum	24	€ 4,90	25	€ 5,20

De historie van deze gemeenschappelijk tariefpunten komt uit de tijd van vóór de automatisering, waarbij conducteurs en loketmedewerkers handmatig de prijsstelling van kaartjes moesten kunnen vaststellen. Een tweede reden was dat de, inmiddels jaren geleden afgeschafte, tariefklassen een fors prijsverschil konden veroorzaken tussen een kaartje van bijvoorbeeld Utrecht Centraal naar Hilversum of Hilversum Sportpark. Door het invoeren van computers (voor conducteurs en loketmedewerkers), kaartautomaten, Reizen op Saldo en het eerder genoemde betalen per tariefeenheden in plaats van per tariefklassen hebben gezamenlijke tariefpunten anno 2015 geen functie meer. Met het opheffen van deze gezamenlijke tariefpunten is er een structurele oplossing voor de eerder genoemde foutieve prijsberekening.

Conclusie: aanpassing Enkele Reis, Dagretouren en Dagkaarten
De CPI, gebruiksvergoeding, de verlaging in het kader van het oplossen van het dubbel opstaptarief en de tarifaire integratie van de Valleilijn leiden tot het voornemen van NS om de tarieven voor de enkele reizen en dagretours met gemiddeld 2,36% te verhogen.

Door afrondingen op 0,10 euro kan het voorkomen, dat bepaalde afstanden iets meer of iets minder in prijs worden verhoogd. Het minimumtarief, de prijs van de afstand van 1-8 tariefeenheden zal in 2016 niet stijgen en blijft 2,20 euro kosten.

Ook de Dagkaart, de Dagkaart Fiets en de Dagkaart Hond zullen in lijn met bovengenoemd percentage worden verhoogd.

Aanpassingen abonnementen

De overwegingen in deze brief leiden ook tot het voornemen om de tarieven van de volgende abonnementen in 2016 te verhogen met gemiddeld 2,4%:

- Altijd Vrij/Trein Vrij
- Traject Vrij
- Grensabonnement
- Voordeelurenabonnement

Het verschil in percentage met het eerder genoemde percentage (2,36%) komt voort uit het feit dat de maatregelen 'Verlaging in kader van oplossing Dubbel Opstaptarief' en 'Invoering enkelvoudig in-en uitchecken op de Valleilijn' niet van toepassing zijn op abonnementen.

Door afrondingen van Traject Vrij prijzen op hele euro's kan het voorkomen dat bepaalde afstanden iets meer of iets minder in prijs worden verhoogd.

NS11001 / 02 13

Weekend Vrij
De prijs van het abonnement Weekend Vrij 2e klas zal worden verhoogd naar 32 euro per maand[3]. Hiermee blijft Weekend Vrij nog steeds lager geprijsd dan de introductieprijs van 40 euro in 2011. Samen met deze verhoging krijgen reizigers met Weekend Vrij wel extra dagen per jaar waarop zij kosteloos mogen reizen: abonnementhouders van Weekend Vrij mogen per 1 januari 2016 alle feestdagen door de week ook kosteloos reizen, terwijl dit nu nog niet het geval is. Gemiddeld betekent dit dat klanten 7 dagen per jaar extra kosteloos mogen reizen en hiermee bijvoorbeeld ook in de lange weekenden van Pasen en Pinksteren op maandag mogen reizen. Weekend Vrij is dan in lijn met producten zoals Dal Vrij, Dal Voordeel en het Weekend Studentenreisproduct. Hiermee komt NS tegemoet aan een veelgehoord verzoek en worden tevens de abonnementsvoorwaarden vereenvoudigd.

Overige Sociaal Recreatieve abonnementen
Een van de strategische doelstellingen van NS is om klanten te verleiden om (meer) te reizen in de rustigere daluren. Dit is ook de reden dat de onderstaande abonnementen voor Sociaal Recreatief/Dal gebruik in 2016, wederom, niet in prijs verhoogd worden:

- Dal Voordeel
- Altijd Voordeel
- Dal Vrij
- Kids Vrij

Ook volgende reisproducten worden per 1 januari 2016 niet in prijs verhoogd:

- Keuzedagen 60+
- Groepsretour
- Railrunner
- Toeslag 2-1 Weekend/Daluren/Dag/Keuzedagen

Aanpassingen overige vervoersbewijzen

Toeslag IC direct/ICE
NS stelt een verhoging voor van de Toeslag IC direct/ICE te verhogen met 10 cent naar 2,40 euro[4] op het moment dat de frequentie van de Intercity direct tussen Amsterdam en Rotterdam is verhoogd naar vier treinen per uur. Ook de abonnementen IC direct Altijd Toeslag Vrij zullen worden verhoogd met 2,4%. Het toeslagbedrag van de IC direct 2e klas is voor het laatst aangepast in 2012. De voorgestelde verhoging van 10 cent komt neer op een verhoging van ongeveer 1,1% per jaar, wat lager is dan de gemiddelde verhogingen van treinkaartjes in de periode 2012-2016 . Tevens stellen we voor om het productportfolio in het voordeel van de reiziger aan te passen: per 1 januari 2016 hoeven houders van Kids Vrij, net als reizigers met Railrunner geen Toeslag voor IC direct meer aan te schaffen. Gezien de reistijdwinsten, de stapsgewijze verhoging van de frequentie per eind 2015 en uiterlijk voorjaar 2016, alsmede het feit dat NS de toeslag al 4 jaar niet geïndexeerd heeft, stelt NS deze beperkte verhoging van de in 2015 vereenvoudigde IC direct/ICE toeslag voor.

Samenreiskorting
Op dit moment reist ruim 40% van abonnementhouders van NS, in de loop van 2016 wordt dit zelfs meer dan de helft, met een abonnement waarin geen 40% korting wordt verleend in de middagspits, zoals Dal Voordeel, Altijd Voordeel, Weekend Vrij, Dal Vrij en Traject Vrij. NS heeft dit beleid in 2011 ingezet om klanten te verleiden in de rustigere daluren te

3 Weekend Vrij 1e klas zal niet worden verhoogd. Doel hiervan is om meer klanten in het weekend te verleiden voor de 1e klas.
4 In 2015 heeft NS de Toeslagen voor IC Direct en ICE vereenvoudigd tot 1 bedrag. Voor IC direct 2e klas was dit geen verandering, voor ICE een verhoging van 50 cent en voor IC direct 1e klas een verlaging van 70 cent

NS11001/02 13

reizen en zo meer comfort te kunnen bieden aan klanten die gebonden zijn aan het reizen in de spitsuren. Alle abonnementhouders van NS mogen, als onderdeel van hun abonnement, op werkdagen na 9 uur en in het weekend en de zomermaanden 3 reizigers laten meereizen met 40% korting. Voor Samenreiskorting gelden momenteel dus de daluren van het oude Voordeelurenabonnement. In de praktijk leidt dit tot inconsequente situaties. Zo krijgt een abonnementhouder van Dal Voordeel geen korting in de ochtendspits in juli en augustus en ook niet in de middagspits het gehele jaar door, maar de medereizigers juist wél. Met enige regelmaat krijgt NS hier klachten en vragen over van zowel klanten als trein- en servicepersoneel van NS en andere treinvervoerders. NS stelt voor om per 1 januari 2016 voor Samenreiskorting de spits- en daluren te hanteren, zoals die ook gelden voor de huidige abonnementen zoals Dal Voordeel. Ook hiermee tracht NS invulling te geven het productportfolio verder te vereenvoudigen en reizen te stimuleren in de rustigere daluren.

Deze adviesaanvraag is zowel van toepassing op het Hoofdrailnet, de IC direct als voor regionale concessies die NSR exploiteert en die niet onder de Hoofdrailnet-concessie vallen.

Hebt u naar aanleiding van onze voornemens vragen, dan is NS uiteraard bereid die te beantwoorden. Neem in dat geval contact op met Susanne van Steenbergen.

Met vriendelijke groet

Hans Peters
Directeur Commercie